

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету
проф. Р. М. Постолюкський
«25» березня 2019 р.

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
З КОНКУРСНОГО ПРЕДМЕТА «НІМЕЦЬКА МОВА»
для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
на основі повної загальної середньої освіти**

Схвалено вченою радою факультету іноземної філології
Протокол № 2 від « 26 » лютого 2019 р.

Голова вченої ради
факультету іноземної філології проф. Г.І.Ніколайчук

Укладачі: доц. Л.А. Середюк
доц. Т.В. Терещенко
ст. в. Р.А. Гончарук

Рівне – 2019

Програма співбесіди з конкурсного предмета «Німецька мова» для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти
/Л. А. Середюк, Т. В. Терещенко, Р.А. Гончарук. – Рівне : РДГУ, 2019. – 11 с.

Укладачі:

Середюк Л.А., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри практики німецької та французької мов РДГУ

Терещенко Т.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики німецької та французької мов РДГУ

Гончарук Р.А., ст. викладач кафедри практики німецької та французької мов РДГУ

Рецензенти: *Завальнюк А.Р.*, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології МЕНУ ім. С. Дем'янчука

Гронь Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання іноземних мов

Програма співбесіди з конкурсного предмету «Німецька мова» для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі повної загальної середньої освіти складена у відповідності з вимогами Міністерства освіти і науки України для вступників до закладів вищої освіти.

Розглянуто на засіданні кафедри практики німецької та французької мов РДГУ (протокол № 2 від 12 лютого 2019 р.).

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	5
ЧИТАННЯ	5
ВИКОРИСТАННЯ МОВИ	6
ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ	6
РОЗУМІННЯ МОВИ НА СЛУХ (АУДІЮВАННЯ)	7
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	9
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	10
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС	10

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасна парадигма шкільної освіти розглядає іноземну мову як важливий засіб міжкультурного спілкування. Такий підхід зорієнтовує процес навчання на формування у випускників загальноосвітніх навчальних закладів здатності до соціального, контакту з представниками іншої лінгвокультури в найтиповіших ситуаціях мовленнєвої взаємодії. Досягнення цього рівня сформованості навичок та вмінь забезпечується взаємопов'язаним комунікативним, когнітивним і соціокультурним розвитком учня.

Пропонована програма створена з урахуванням основних положень Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти. Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень B1) та рівнів навчальних досягнень випускників середніх шкіл, викладених у змісті чинної програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів України (2-11 класи).

Мета - виявити рівень сформованості іншомовної комунікативної компетенції у випускників загальноосвітніх навчальних закладів відповідно до Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, чинних навчальних програм та Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти.

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовної комунікативної компетентності уніфікується за видами і формами виконання та враховує особливості німецької мови.

Об'єктами контролю є **розуміння мови на слух (аудіювання), читання і письмо** як комунікативні уміння, а також **лексичний і граматичний аспекти** іншомовної комунікації через **використання мови**. Дискретні лексичні одиниці та граматичні структури не є об'єктом контролю.

Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках літературного мовлення, прийнятого у Німеччині та відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування, зазначеним у шкільній навчальній програмі.

Порядок проведення вступного випробування.

Допуск вступників до співбесіди здійснюється за умов наявності аркуша результатів вступних випробувань та документа, який засвідчує особу (паспорт, приписне свідоцтво тощо).

Співбесіда проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією РДГУ.

Вступники, які не з'явилися на співбесіду без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі не допускаються. За наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеної співбесіди з дозволу відповідального секретаря приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу співбесід.

Перескладання співбесіди не дозволяється.

Оцінювання відповіді вступників на співбесіду здійснюється членами комісії для проведення співбесід, призначеної згідно з наказом ректора, за шкалою «рекомендований» - «не рекомендований».

Підставою для формування оцінки є правильність, логічність, глибина відповіді, уміння аналізувати проблеми, які стосуються змісту відповіді, виробляти самостійні оцінки та рішення щодо розв'язання таких проблем.

Час, відведений на проведення співбесіди зі вступниками – 0,25 год. на одного вступника (кількість членів комісії на потік (групу) вступників не більше трьох осіб).

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ЧИТАННЯ

Мета - виявити рівень сформованості умінь кандидатів самостійно читати і розуміти автентичні тексти у визначений проміжок часу, а також через використання мови з'ясувати рівень володіння лексичним і граматичним матеріалом, який дає їм можливість вільно спілкуватись у типових ситуаціях іншомовної комунікативної взаємодії.

Завдання для визначення рівня сформованості іншомовної компетентності в читанні орієнтуються на різні стратегії: з розумінням основної інформації (ознайомлювальне читання), повної інформації (вивчальне читання) та пошук окремих фактів (вибіркове читання).

Джерелами для добору текстів слугують автентичні інформаційно-довідкові, рекламні та газетно-журнальні матеріали. Зміст текстів узгоджується з навчальною програмою для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень **B1**) та для шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов (рівень **B2**).

Тексти можуть містити візуальну інформацію до змісту, що допоможе кандидату визначити мету повідомлення. У більших за обсягом автентичних текстах, які можуть бути представлені у вигляді фрагментів із брошур, журнальних оголошень або інформації з веб-сторінок, запитання, спрямовані на пошук окремих фактів, повинні стосуватися інформації з якою кандидати можуть зустрітись у реальних ситуаціях спілкування. Послідовність сформульованих запитань відповідає логіці появи цієї інформації в тексті.

Тексти для ознайомлювального читання можуть містити до 5% незнайомих слів, а для вивчального та вибіркового читання - до 3%, про значення яких можна здогадатись із контексту, за словотворчими елементами, за співзвучністю з рідною мовою (слова-інтернаціоналізми).

Загальний обсяг текстів складає **1600** (рівень **B1**) та **2100** слів (рівень **B2**).

Вимоги до практичного володіння умінням читати для базового рівня (B1)

У тестах оцінюється рівень розуміння тексту, уміння кандидата виокремлювати ключову інформацію, узагальнювати зміст прочитаного, робити висновки, висловлювати власне ставлення до отриманої інформації.

Вступник уміє:

- читати (з повним розумінням) тексти, побудовані на знайомому мовному матеріалі;
- виокремлювати загальну інформацію та детальну інформацію із текстів, що використовуються в повсякденному спілкуванні;
- виділяти детальну інформацію про осіб, факти, події та інше;
- диференціювати основні факти і другорядну інформацію;
- розрізняти фактографічну інформацію та враження;
- сприймати точки зору авторів на конкретні та абстрактні теми;
- працювати з різножанровими текстами;
- переглядати текст або серію текстів з метою пошуку необхідної інформації для виконання певного завдання;
- визначати структуру тексту і розпізнавати логічні зв'язки між його частинами.
- встановлювати значення незнайомих слів на основі здогадки, малюнка, схожості з рідною мовою, пояснень у коментарі.

Вимоги до практичного володіння умінням читати для поглибленого рівня (B2)

(додатково до базового рівня)

- розуміти деталі, думку та ставлення автора у тексті, визначати мету, ідею висловлювання;
- вміти відтворювати зв'язність та послідовність логічних зв'язків у тексті.

Типи текстів

- статті із періодичних видань;
- особисті листи;
- листівки;
- оголошення, реклама;
- розклади (уроків, руху поїздів тощо);
- меню, кулінарні рецепти;

- програми (телевізійні, радіо тощо);
- інформаційно-вказівні знаки;
- вивіски;
- інструкції на товарах широкого вжитку;
- інформація на упаковках з продуктами харчування;
- інформаційні як друковані, так і електронні повідомлення.

ВИКОРИСТАННЯ МОВИ

Мета - визначити сформованість мовних умінь та навичок, а також якість засвоєння лексичного і граматичного матеріалу, що надасть можливість учням вільно спілкуватися.

Вимоги щодо практичного володіння лексичним та граматичним матеріалом

У тестах оцінюється сформованість мовних умінь та навичок, а також якість засвоєння лексичного і граматичного матеріалу у випускників загальноосвітніх навчальних закладів. Випускник володіє необхідним запасом словникового складу та граматичного матеріалу, вміє аналізувати і зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова, розуміє значення слів відповідно до контексту, розуміє логічні зв'язки між частинами тексту.

Типи текстів

Автентичні тексти (відповідно до рівнів B1 та B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти), невеликі за обсягом. Обсяг текстів складає 400-450 слів (рівень B1) та 500- 550 слів (рівень B2).

Завдання завжди пов'язані із ситуаціями спілкування згідно з чинними навчальними програмами. У тестах використовуються зразки писемного мовлення Німеччини. Тест складається з коротких текстів та завдань до них.

ПИСЕМНЕ МОВЛЕННЯ

Мета - визначити рівень сформованості у кандидатів умінь, необхідних для виконання на письмі комунікативних завдань, які пов'язані з повсякденним життям.

Цей розділ тесту передбачає створення власного писемного висловлювання та зорієнтований на виконання комунікативно-творчих завдань: перефразування; написання короткого повідомлення у формі листівки, записки або електронного листа; написання розповіді або неофіційного листа. Зміст завдань пов'язаний з інтересами та комунікативними потребами кандидатів та узгоджується зі шкільною програмою.

Завдання для писемного мовлення формулюються у вигляді мовленнєвих ситуацій, у змісті яких мають бути чітко визначені мета і об'єкт спілкування. Вибір комунікативної ситуації передбачає міжкультурне спілкування, а відтак зміст мовленнєвих ситуацій має включати соціокультурні особливості країни, мова якої вивчається, і України.

Обсяг письмового повідомлення не менше 100 слів (відповідно до рівня B1) та 150 слів (відповідно до рівня B2) Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Вимоги щодо практичного володіння умінням писати для базового рівня (B1)

Тест перевіряє уміння здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених комунікативних завдань. Перевіряється також рівень володіння функціональними стилями писемного мовлення у межах, визначених навчальною програмою.

Вступник уміє:

- писати особисті листи, використовуючи формули мовленнєвого етикету, прийняті в країнах, мова яких вивчається, розповідаючи про окремі факти та події свого життя, висловлюючи власні міркування і почуття, описуючи плани на майбутнє та запитуючи аналогічну інформацію;
- повідомляти про перебіг подій, описувати людину або предмет;
- писати повідомлення про побачене, прочитане, почуте;
- висловлювати та обґрунтовувати власну точку зору;
- писати поздоровлення, запрошення, оголошення, записки, електронні листи;
- заповнити анкету;

- ідентифікувати та вибирати адекватні формулювання, використовуючи відповідний лексико-граматичний діапазон.

**Вимоги щодо практичного володіння умінням писати для поглибленого рівня (B2)
(додатково до базового рівня)**

Вступник уміє:

- надавати роз'яснення до висловленої думки, наводити приклади з власного досвіду;
- описувати, пояснювати, доповідати про перебіг подій, переконувати у власному висловлюванні, порівнювати та протиставляти ідеї

РОЗУМІННЯ МОВИ НА СЛУХ (АУДІОВАННЯ)

Мета - визначити рівень сформованості у випускників навичок та умінь, необхідних розуміння інформації опосередковано (у аудіо запису).

Вимоги щодо практичного розуміння мови на слух як видом мовленнєвої діяльності

У тесті перевіряється уміння зрозуміти основний зміст текстів певної тематики спілкування та вибрати необхідну інформацію з прослуханого (рівень B1) та повністю зрозуміти текст на слух, виокремити та зрозуміти специфічну інформацію (імена, дати, топографічні назви, інструкції тощо) на (рівень B2)..

**СФЕРИ СПІЛКУВАННЯ І ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ,
АУДІОВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ МОВИ**

I. Особистісна сфера

Повсякденне життя і його проблеми.
Сім'я. Родинні стосунки.
Характер людини.
Режим дня.
Здоровий спосіб життя.
Дружба, любов.
Стосунки з однолітками, в колективі.
Світ захоплень.
Дозвілля, відпочинок.
Особистісні пріоритети.
Плани на майбутнє, вибір професії.

II. Публічна сфера

Навколишнє середовище.
Життя в країні, мова якої вивчається.
Подорожі, екскурсії.
Культура і мистецтво в Україні та в країні, мова якої вивчається.
Спорт в Україні та в країні, мова якої вивчається.
Література в Україні та в країні, мова якої вивчається.
Засоби масової інформації.
Молодь і сучасний світ.
Людина і довкілля.
Одяг.
Покупки.
Харчування.
Науково-технічний прогрес, видатні діячі науки.
Україна у світовій спільноті.
Свята, знаменні дати, події в Україні та в країні, мова якої вивчається.
Традиції та звичаї в Україні та в країні, мова якої вивчається.
Видатні діячі історії та культури України та країни, мова якої вивчається.

Визначні об'єкти історичної та культурної спадщини України та країни, мова вивчається.
Музеї, виставки.
Кіно, телебачення.
Обов'язки та права людини.
Міжнародні організації, міжнародний рух.

III. Освітня сфера

Освіта, навчання, виховання.
Шкільне життя.
Улюблені навчальні предмети.
Система освіти в Україні та в країні, мова якої вивчається. Іноземні мови у житті людини.

ВИМОГИ ЩОДО ВОЛОДІННЯ МОВНОЮ КОМПЕТЕНЦІЄЮ (не є об'єктом контролю)

АРТИКЛЬ: Означений артикль. Неозначений артикль. Нульовий артикль

ІМЕННИК: Рід іменників. Однина і множина іменників. Сильна, слабка, жіноча відміна. Іменників.

ПРИКМЕТНИК: Сильна, слабка, мішана відміна прикметників. Ступені порівняння прикметників.

ПРИСЛІВНИК: Прислівники місця, часу, причини й мети, модальні, займенникові прислівники. Ступені порівняння прислівників.

ЗАЙМЕННИКИ: Особові, присвійні, вказівні, питальні, відносні, неозначені займенники. Взаємний, безособовий займенник.

ЧИСЛІВНИК: Кількісні і порядкові числівники.

ПРИЙМЕННИК: Прийменники, що керують родовим відмінком. Прийменники, що керують давальним відмінком. Прийменники, що керують знахідним відмінком. Прийменники, що керують давальним і знахідним відмінком.

ДІЄСЛОВО: Сильні, слабкі, неправильні дієслова. Модальні дієслова. Зворотні дієслова. Утворення і вживання часових форм дієслів: Пасивний стан дієслова: Наказовий спосіб дієслів. Неозначена форма з часткою *zu* і без неї. Інфінітивні звороти Дієприкметники.

РЕЧЕННЯ: Розповідне, питальне, спонукальне речення. Члени речення. Прямий і зворотний порядок слів. Складносурядне речення зі сполучниками сурядності, які не впливають на порядок слів та сполучниками і сполучниками-прислівниками, які можуть впливати на порядок слів.

Складнопідрядне речення: Означальні підрядні речення. З'ясувальні підрядні речення: підрядні часу; підрядні причини; підрядні мети; підрядні місця; умовні підрядні речення.

ЛЕКСИЧНИЙ МІНІМУМ (не є об'єктом контролю)

Лексичний мінімум вступника складає 2500 одиниць, відповідно до тематики ситуативного спілкування, передбаченої Програмою загальноосвітніх навчальних закладів з іноземних мов (рівень стандарту) та складають загальноновживані слова, які зазвичай використовують носії мови у повсякденних ситуаціях спілкування.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Для оцінювання результатів **співбесіди** використовують шкалу – **«рекомендований»-«не рекомендований»**.

Критерії оцінювання результатів співбесіди встановлюються у нормах чотирьох рівнів досягнень (початкового, середнього, достатнього, високого) за ознаками правильності, логічності, обґрунтованості, цілісності відповіді; обсягу, глибини та системності знань (в межах Програми); рівнів сформованості навчальних та предметних умінь і навичок, володіння розумовими операціями (аналізу, синтезу, порівняння, класифікації, узагальнення тощо); самостійності оцінних суджень.

**Таблиця відповідності
рівнів компетентності значенням шкали оцінювання відповідей вступників під час
фахового випробування**

Рівень компетентності	Шкала оцінювання
Початковий відповіді вступника невірні, фрагментарні, демонструють нерозуміння програмового матеріалу в цілому	Не рекомендований
Середній відповіді вступника визначаються розумінням окремих аспектів питань програмного матеріалу, але характеризується поверховістю та фрагментарністю, при цьому допускаються окремі неточності у висловленні думки	Рекомендований
Достатній відповіді вступника визначаються правильним і глибоким розумінням суті питання програмного матеріалу, але при цьому допускаються окремі неточності не принципового характеру	
Високий відповіді вступника визначаються глибоким розумінням суті питання програмного матеріалу	

Результати співбесіди оприлюднюються на інформаційному стенді приймальної комісії та на офіційному сайті Університету.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вагнер Рената. Тренировочные упражнения по грамматике немецкого языка. Средний уровень. – К.: Методика, 1998. – 128 с..
2. Гоголева Ганна Володимирівна. Німецька мова. Стислий курс граматики. – Х.: Ранок, 2009. -160 с.
3. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Гуменюк О.О., Зеленко Т.Д., Кучинський Б.В., Білоус О.І., Артамоповська С.П. Практична граматика німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів.- Вінниця., 2004. – 400с.
4. Кунч Л., Різванова Е., Тимченко Є. Deutsch – Land und Leute: Підручник знімецької мови. – К.: «Заповіт», 1993. – 374 с.
5. Паремская Д.А. Практическая грамматика (немецкий язык): Учебное пособие. – Минск, 2003. – 350 с.
6. Хайдерманн Вернер. Тренировочные упражнения по грамматике немецкого языка. Базовый уровень. – К.: Методика, 1998. – 144 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

1. <http://www.wikipedia.org/wiki/>
2. <http://www.deutschesprache.ru/>
3. www.fremdsprache-deutsch.de
4. www.deutsch-als-fremdsprache.de
5. <http://www.deutsch-lernen.com/d-index.php>
6. <http://www.dw-world.de/>
7. <http://www.hueber.de/daf/detektive>
8. www.daf-portal.de/